

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

הגברת הפנימיות על החיצונית

אור הזוהר 207 * אב תשע"ג

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

מעלת השד"ה ר' שאול דוויק הכהן זצ"ל בתורת הנסתר

הרב השד"ה זצ"ל, לא הסתפק בהישג ידיעותיו בתורת הקבלה, והשתלמותו האישית בה, אלא שאף, שתורה זו תהיה נחלת רבים, מהראויים לכך, ולהגדיל את מעגל המקובלים, ולהחדיר בין התלמידי חכמים את לימוד ה"זוהר" וכתבי רבינו האר"י ז"ל, בראותו עוד בהיותו בעירו אר"צ שרבים מהתלמידי חכמים ראויים ללימוד הקבלה, אבל עדיין רחוקים ממנה. וזאת מכיון שראה בהפצת הקבלה תנאי הכרחי לקירוב הגאולה, כמובא בתיקונים וברעיא מהימנא פרשת נשא דף קכ"ד עמוד ב': "ובגין דעתידין ישראל למיטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי" [=בזכות שעתידים ישראל לטעום מעץ החיים שהוא ספר הזוהר, יצאו בו מן הגלות ברחמים].

מעלת התפילה של בעל השד"ה

רגשי קדושה והתעלות אחזו בכל מי ששמע את תפילותיו של רבינו, יחד עם החבורה קדישא, בעוברו לפני התיבה, ככהן הגדול המקטיר קטורת במקדש, בדחילו ורחימו, מאריך בתפלתו בכוונה עצומה. וביותר בחזרת התפלה עם כוונות החזרה, שהיה מאריך בכל תיבה ותיבה עד כלות הנשימה. וסיפר פעם הרה"ג החסיד כמוהר"ר אברהם רפול ז"ל, מחכמי אר"צ בי-ם, שהיה תלמידו של רבינו השד"ה ז"ל, ותקופות מסוימות גם למד לפניו בצוותא עם רב רבנן חכם עזרא עטי"ה ז"ל ראש ישיבת פורת יוסף, ובזמן שהיה פחד מחשש גיוס לצבא הטורקי, והיו האברכים הצעירים מחביאים עצמם במקומות סתר. חכמים צעירים אלו בחרו להם "יושב בסתר" אמיתי, [=תרתי משמע], הוא ביתו של "ראש המקובלים", כדי ללמוד עמו ב"חכמת הנסתר".

והעיד הרה"א רפול זצ"ל: שכל אותה בקופה מסוכנת, הנכנס לבית מדרשן של חסידים ב"חברת רחובות" בזמני התפילות, ובפרט ב"ימים הנוראים" והחגים שאז כל החכמים הדורים בלבושם וגלימותיהם לבנות, היה מרגיש עצמו כאילו הוא נמצא בגן עדן ממש בישיבת הצדיקים הנדמים למלאכי השדת.

אמר על המעשה שהובא על הגה"ק רבנו הגר"א זצ"ל, שפעם באה אליו אחותו שלא ראה אותה ט"ו שנה, ודיבר אתה מעט ותיכף חזר ללימודו ולא דיבר אתה עוד, הוא, כי אלו העוסקים בהקמת השכינה הקדושה, הם רואים כי השכינה הקדושה מתקנאת כשהיא רואה שמראים איזה חיבה לזולתה. [זוהר הברית].

הסיבה שבדורות האחרונים צריך ללמוד נסתר יותר מבדורות הראשונים

ואין להקשות לפי זה, אם כן למה אסור לחלוק על הראשונים בתורת הנגלה, הענין הוא כי במה ששייך להשלמת חלק המעשי מהמצוות הוא להפך, שהראשונים נשלמו בהם יותר מהאחרונים, והוא משום שבחינת המעשה נמשכת מהכלים הקדושים של הספירות, וסודות התורה וטעמי המצוה נמשכים מהאורות, שבספירות, וכבר ידעת שיש ערך הפוך מהכלים להאורות, שבכלים, העליונים נגדלים מתחילה. ועל כן נשלמו הראשונים בחלק המעשה יותר מהאחרונים, מה שאין כן באורות, שהתחתונים נכנסים מתחילה, ועל כן נשלמים בהם התחתונים יותר מהראשונים, והבן היטב.

כל דבר יש בו פנימיות וחיצונית

ודע שבכל דבר יש פנימיות וחיצונית, ובכללות העולם נחשבים ישראל זרע אבהם יצחק ויעקב - לפנימיות העולם, וע' אמות - נחשבים לחיצונית העולם. וכן בישראל עצמם יש פנימיות שהם עובדי ה' יתברך השלמים, וכן יש חיצונית, שאינם מתמסרים לעבודת ה' יתברך, וכן באמות העולם עצמם, יש פנימיות, שהם חסידי אמות העולם, ויש חיצונית שהם הגסים והמזיקים שבהם וכדומה, וכן בעובדי ה' יתברך שבבני ישראל, יש פנימיות, שהם הזוכים להבין נשמת פנימיות התורה וסודותיה, וחיצונית שהם אותם שאינם עוסקים אלא בחלק המעשה שבתורה. וכן בכל אדם מישראל, יש בו פנימיות, שהיא בחינת ישראל שבו - שהוא סוד הנקודה שבלב. וחיצונית - שהיא בחינת אוה"ע שבו, שהוא הגוף עצמו. אלא שאפלו בחינת אוה"ע שבו נחשבים בו כמו גרים. כי להיותם דבוקים על הפנימיות, הם דומים לגרי צדק מאמות העולם, שבאו והדבקו בכלל ישראל.

החרבנות והשחיתות האיומים, שבני דורנו היו עדי ראייה להם, השם ישמרנו מכאן ואילך. הרי לעיניך, שגאולת ישראל וכל מעלת ישראל תלוי בלמוד הזהר ובפנימיות התורה. ולהפך, כל החורבנות וכל ירידתם של בני ישראל הם ממתי שעזבו את פנימיות התורה, והשפילו מעלתה מטה מטה, ועשו אותה כמו שהיתה ח"ו דבר שאין צורך בו כלל.

אף אחד לא מתכוון לעשות נחת רוח ליוצרו

זה שאמרו בתקונים [תקון ל' נתיב תנינא] וז"ל קומו ואתערו לגבי שכנתא דאית לגון לבא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו. קומו והתעוררו בשביל השכינה הקדושה, שהרי יש לכן לב ריקן בלי בינה לדעת ולהשיג אותה, אף על פי שהיא בתוככם, ורזא דמלה קול אומר קרא, כגון קרא נא היש עונך, ואל מי מקדושים תפנה. והיא אמרת מה אקרא כל הבשר חציר, כלא אינון כבעירן דאכלין חציר וכל חסדו כציץ השדה, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, וסוד הדבר, כמו שכתוב [ישעיה מ'] קול אומר קרא, שקול דופק בלבבו של כל אחד ואחד מישראל לקרות ולהתפלל להרמת השכינה הקדושה, שהיא כללות נשמות של כל ישראל [ומביא ראייה מהכתוב (איוב ה') קרא נא היש עונך שקריאה פרושו תפלה] אבל השכינה אומרת מה אקרא, כלומר אין בי כח להרים את עצמי מעפר, בשביל שכל בשר חציר, כלם המה כבהמות אכלי עשב וחציר כלומר שעושים המצוות בלי דעת כמו בהמות, וכל חסדו כציץ השדה, כל החסדים שעושים לעצמם הם עושים, כלומר שאין כונתם במצוות שעושים שתהייה בכדי להשפיע נחת רוח ליוצרים, אלא לתועלת עצמם הם עושים המצוות. ואפלו כל אינון דמשתדלין באוריתא כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין ואפלו הטובים שבהם, שמסדרו זמנם על עסק התורה, לא עשו זה, אלא לתועלת גופם עצמם, בלי הכונה הרצויה, בכדי להשפיע נחת רוח ליוצרים. בההוא זמנא, וכו' רוח הולך ולא ישוב, לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח. בעת ההיא נאמר על הדור, רוח הולך ולא ישוב לעולם, דהינו רוח המשיח, הצריך לגאול את ישראל מכל צרותיהם עד לגאולה השלמה לקיים הכתוב ומלאה הארץ דעה את ה' וגו' הרוח הזה נסתלק לו והלך, ואינו מאיר בעולם. וי לון מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא, ולא יתוב לעלמא, דאילין אינון דעבדין לאוריתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה. אוי להם לאותם אנשים הגורמים שרוחו של משיח יסתלק וילך לו מהעולם, ולא יוכל לשוב לעולם, שהמה הם העושים את התורה ליבשה. כלומר, בלי משהו לחלוחית של שכל ודעת, כי מצטמצמים רק בחלק המעשי של התורה, ואינם רוצים להשתדל ולהבין בחכמת הקבלה, לידע ולהשכיל לסודות התורה וטעמי מצוה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא ובזה והרג ואבדן בעלמא. אוי להם, שהם גורמים במעשיהם הללו, שיהיו עניות וחרב וחמס ובזה והריגות והשמדות בעולם. עכ"ל.

מגבירים את החיצונית על הפנימיות של כל הדברים בעולם

וטעם דבריהם הוא כמו שבארנו, שבהיות כל עוסקי התורה מזלזלים בפנימיות שלהם, ובפנימיות התורה, ומניחים אותה, כמו דבר שאין צורך בו בעולם, ויעסקו בה רק בשעה שלא יום ולא לילה, והמה בה כעורים מגששים קיר, שבזה המה מגבירים את חיצוניתם עצמם, דהינו תועלת גופם. וכן חיצונית התורה

צריך להגביר את הפנימיות על החיצונית

ובהיות האדם מישראל, מגביר ומכבד את בחינת פנימיותו, שהיא בחינת ישראל שבו, על חיצוניתו, שהיא בחינת אוה"ע שבו, שנותן רב טרחתו ויגיעתו להגדיל ולהעלות בחינת פנימיות שבו לתועלת נפשו, וטרחת מועטת בשעור המוכרח הוא נותן לקיום בחי' אוה"ע שבו. דהינו לצרכי הגוף, דהינו כמ"ש [אבות פ"א] עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי. הנה אז גורם במעשיו, גם בפ"ח דכללות העולם, שבני ישראל עולים בשלמותם מעלה מעלה. ואוה"ע, שהם החיצונית שבכללות, יכירו ויחשיבו את ערך בני ישראל. ואם ח"ו להפך שהאדם הפרטי מישראל מגביר ומחשיב את בחינת חיצוניתו, שהיא בחינת אוה"ע שבו, על בחינת ישראל שבו וכמ"ש [דברים כ"ח]. הגר אשר בקרבך - דהינו החיצונית שבו, יעלה עליך מעלה מעלה, ואתה בעצמך דהינו הפנימיות, שהיא בחינת ישראל שבך, תרד מטה מטה, אז גורם במעשיו, שגם החיצונית שבכללות העולם, שהם אוה"ע, עולים מעלה מעלה, ומתגברים על ישראל ומשפילים אותם עד לעפר, ובני ישראל, שהם הפנימיות שבעולם ירדו מטה מטה ח"ו.

האדם הפרטי משפיע על כלל ישראל כולו

ואל תתמה על זה, שאדם פרטי יגרם במעשיו מעלה או ירידה לכל העולם. כי זהו חק ולא יעבר, אשר הכלל והפרט שוים כב' טפות מים, וכל שנוהג בכלל כלו - נוהג גם בפרט. ואדרבה, הפרטים עושים כל מה שבכלל כלו. כי לא יתגלה הכלל אלא לאחר גלוי הפרטים שבו, ולפי מדתם ואיכותם של הפרטים. וודאי שמעשה הפרט לפי ערכו, מוריד או מעלה את הכלל כלו. ובזה יתבאר לך מה שאיתא בזהר, שמתוך העסק בספר הזהר ובחכמת האמת, יזכו לצאת מתוך הגלות לגאולה שלימה. [תקונים סוף תק' ו'] שלכאורה, מה ענין למוד הזהר לגאלתם של ישראל מבין האמות.

הסיבה למה תלוי בזוהר הקדוש גאולת ישראל, ולולי לימוד זה יש אסונות ל"ע

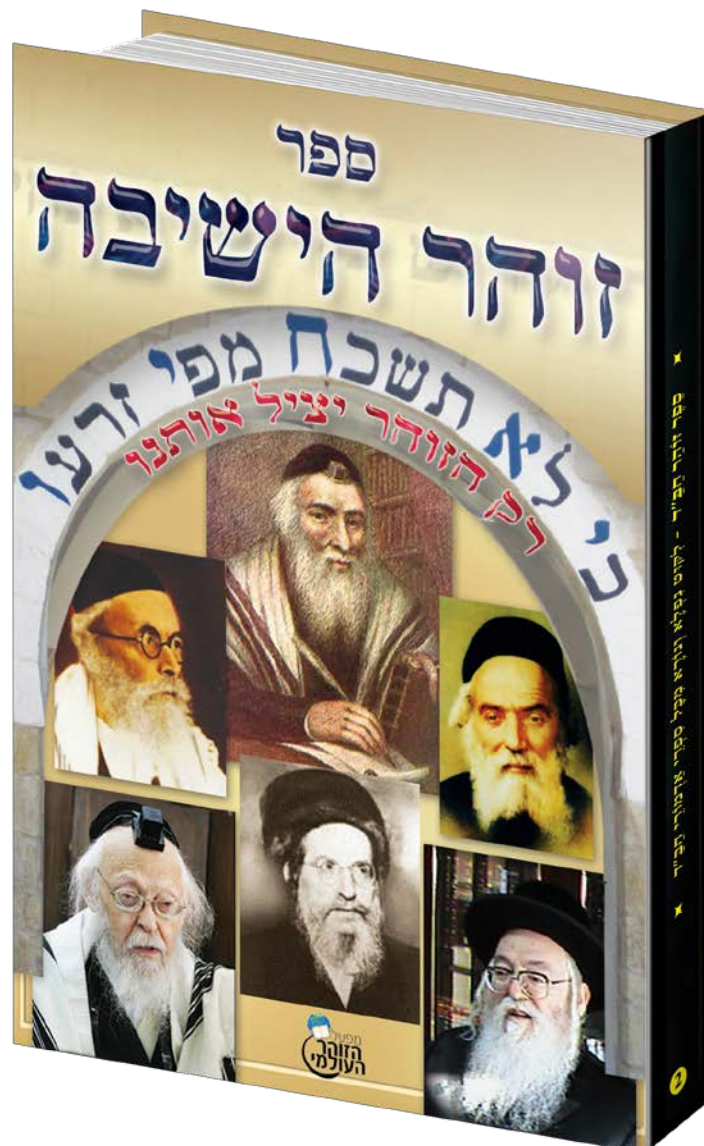
ובהמבואר מובן היטב, כי גם התורה יש בה [פ"ח] פנימיות וחיצונית, כמו כללות העולם כלו, ולפיכך גם העוסק בתורה, יש לו אלו ב' המדרגות. ובהיותו מגביר טרחתו בפנימיות התורה וסודותיה, נמצא גורם בשעור הזה שמעלת פנימיות העולם, שהם ישראל, תעלה מעלה מעלה על חיצונית העולם, שהם אוה"ע. וכל האמות יודו ויכירו בשבחם של ישראל עליהם, עד שיקים הכתוב [ישעיה י"ד] ולקחום עמים והביאום אל מקומם. והתנחלום בית ישראל על אדמת ה' וגו'. וכמו כן הכתוב [ישעיה מ"ט] כה אמר ה' אלהים, הנה אשא אל גויים ידי, ואל עמים ארים נסי והביאו בניך בחצון, ובנתיך על כתף תנשאנה. אבל אם ח"ו להפך, שהאדם מישראל, משפיל מעלת פנימיות התורה וסודותיה, הדנה בדרכי נשמותינו ומדרגותיהן, וכן בחלק השכל וטעמי מצוה, כלפי מעלת חיצונית התורה הדנה בחלק המעשה בלבד. ואפלו אם עוסק פעם בפנימיות התורה, הריהו מקציב לה שעה מועטת מזמנו, בשעה שלא יום ולא לילה, כמו שהיתה ח"ו. ולא עוד, אלא גורמים בזה, שאפלו החיצונית שבאוה"ע מתגברת על פנימיות שלהם עצמן, כי הגרועים שבאוה"ע, שהם המזיקים ומחריבי העולם, מתגברים ועולים מעלה מעלה על הפנימיות שלהם, שהם חסידי אוה"ע. ואז הם עושים כל

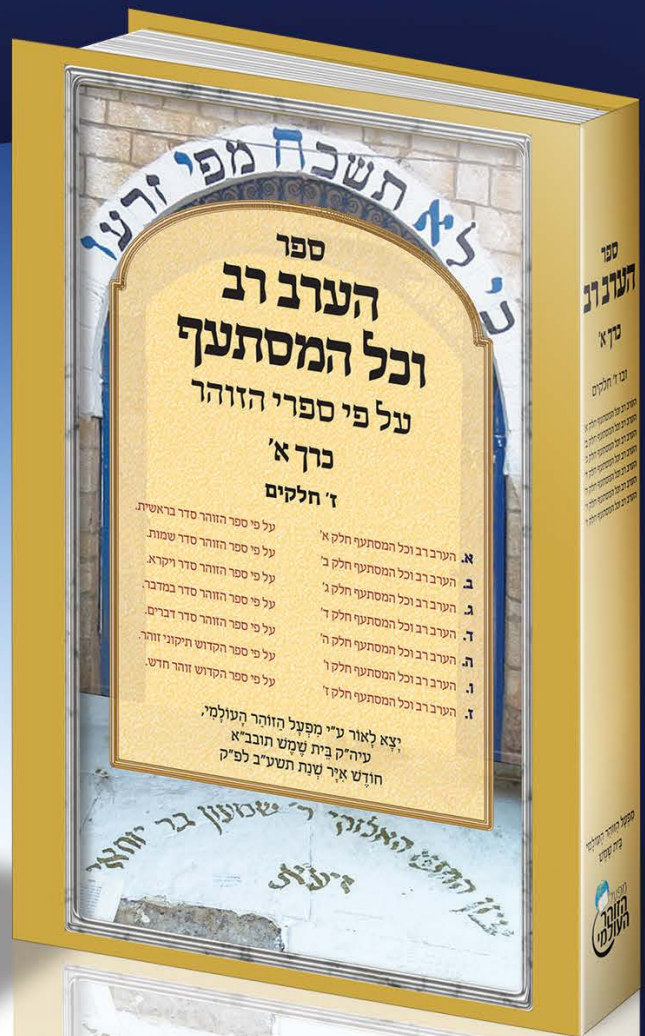
וכו', לא נשאר לנו אלא השרידים שבארצנו הקדושה. הנה מעתה מוטל רק עלינו שארית הפלטה, לתקן את המעות החמוד הזה, וכל אחד מאתנו שרידי הפלטה, יקבל על עצמו בכל נפשו ומאודו, להגביר מכאן ואילך את פנימיות התורה ולתן לה את מקומה הראוי כחשיבותה על מעלת חיצונית התורה, ואז יזכה כל אחד ואחד מאתנו להגביר מעלת פנימיותו עצמו, דהינו בחינת ישראל שבו, שהיא צריכי הנפש על בחינת חיצוניתו עצמו, שהיא בחינת אוה"ע שבו, שהיא צרכי הגוף, ויגיע כח הזה גם על כלל ישראל כלו עד שעמי הארצות שבנו, יכירו וידעו את השבח והמעלה של גדולי ישראל עליהם, וישמעו להם ויציתו להם. וכן פנימיות אוה"ע, שהם חסידי אמות העולם, יתגברו ויכניעו את החיצונית שלהם, שהם בעלי החרבן. וכן פנימיות העולם שהם ישראל יתגברו בכל שבחם ומעלתם על חיצונית העולם, שהם האמות. ואז כל אוה"ע יכירו ויודו במעלת ישראל עליהם. ויקיימו הכתוב [ישעיה י"ד] ולקחום עמים והביאום אל מקומם, והתנחלום בית ישראל על אדמת ה' וגו'. וכן [שם מ"ט] והביאו בניך בחצן ובנתיד על כתף תנשאנה, וז"ש בזהר נשא דף קכ"ד ע"ב וז"ל בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזהר וכו' יפקון ביה מן גלותא ברחמי דהינו כמבאר. אכ"ר.

המה מחשיבים על פנימיות התורה, ואז המה גורמים במעשיהם הללו, שכל בחינות החיצונית שישנן בעולם מגבירות את עצמן על כל חלקי הפנימיות שבעולם, כל אחת לפי מהותה, כי החיצונית שבכלל ישראל דהינו עמי הארצות שבהם, מתגברת ומבטלת את הפנימיות שבכלל ישראל, שהם גדולי התורה, וכן החיצונית שבאמות העולם, שהם בעלי החרבן שבהם, מתגברת ומבטלת את הפנימיות שבהם, שהם חסידי אמות העולם. וכן חיצונית כל העולם שהם אוה"ע, מתגברת ומבטלת את בני ישראל, שהם פנימיות העולם, ובדוד כזה כל בעלי החרבן שבאמות העולם מדימים ראש, ורוצים להשמיד ולהרג את בני ישראל, דהינו כמ"ש ז"ל [יבמות ס"ג] אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל, דהינו כמ"ש בתיקונים הנ"ל שהם גורמים עניות וחרב ושד והריגות והשמדות בעולם כלו.

אחרי האסונות הרבים של עם ישראל יש חובה על הפליטים והנשארים בחיים, להגביר לימוד פנימיות התורה, ואז יכנעו כל שונאי ישראל ותבוא הגאולה.

ואחר שבעוונותינו הרבים נעשינו עדי ראיה לכל האמור בתקונים הנ"ל. ולא עוד אלא שמדת הדין פגעה דוקא בהטובים שבנו. כמ"ש ז"ל [ב"ק ס'] ואינה מתחלת אלא מן הצדיקים תחלה. ומכל הפאר שהיה לכלל ישראל בארצות פולין וליטא

יִשְׁאַלוּ אוֹתִי בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה, "שְׁלוֹם יְהוּדָה! הֲאִם יִדְעַתְּ שְׂאֵפֶשֶׁר לְהַצִּיל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִפְּצַצַת אָטוֹם?" אָשִׁיב, "כֵּן."

יִשְׁאַלוּ, "וַיְמָה עָשִׂיתָ לָּזֶה?"

אָשִׁיב, "הַדְּפַסְתִּי מִלְיוֹנֵי סְפָרִים עַל הַזֹּהַר"ק, וְאִמְרַתִּי בְּדַרְשׁוֹת אֶת הָאֵמֶת שֶׁכָּל הַרְבָּנִים וְהָרָאשִׁי יְשִׁיבוֹת שְׁלֵא אֹמְרִים לְקַהֲל שְׁלָהֶם לְלַמֵּד זֹהָר הַקְּדוֹשׁ הֵם רָאשֵׁי הָעָרֵב רַב [כָּל זֶה כְּתוּב בְּזוֹהַר"ק 172 פְּעָמִים - וְגַם מוּבָאִים בְּ-140 סְפָרֵי תַלְמִידֵי בַּעַל שֵׁם טוֹב זִ"ע - סוֹךְ הַכֹּל 310 מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, וְהַדְּפַסְתִּי הַכֹּל בְּ-17 סְפָרִים וְכָל אֶחָד יְכוּל לְרְאוֹת אֶת זֶה], וְהֵם אֲשֶׁמִּים עַל כָּל הָאֲסוּנוֹת שְׂמַגִּיעִים לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל מִיַּדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ. זֶה הִיא הָאֵמֶת הַיְחִידָה שֶׁתִּתְקַבֵּל בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה."